

OD REDAKCJI

Bieżący zeszyt czasopisma „Teologia i Człowiek” poświęcony jest dziesiątej rocznicy powołania do istnienia w strukturach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Wydziału Teologicznego. Jego utworzenie – jak zaznaczył w swoim wystąpieniu JM Rektor UMK prof. Andrzej Radziwiński – było powrotem do idei, która pojawiła się już u zarania naszego Uniwersytetu, a która z wiadomych racji nie mogła być spełniona. Wydział Teologiczny istniał przecież na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Inauguracja Wydziału Teologicznego w 2001 r. była więc szczęśliwym dopełnieniem całej wielowiekowej tradycji naukowej i dziedzictwa kulturotwórczego Uniwersytetu Wileńskiego, a przez to spełnieniem wobec niego dziejowej sprawiedliwości.

Po przemówieniach JM Rektora UMK, Prezydenta miasta Torunia i ks. Dziekana Wydziału Teologicznego, które zostały wygłoszone na uroczystej inauguracji roku akademickiego w 10. rocznicę utworzenia wydziału, a także słowach Dziekana Założyciela Wydziału, nastąpił cykl artykułów, które otworzył wykład biskupa Enrico dal Covolo, rektora Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie nt. teologii jako wyzwania dla „innych nauk”. W duchu epistemologicznym teologia zachowuje swój charakter *wyzwania* w odniesieniu do „innych nauk”, nie tylko dla wierzącego, lecz również niewierzącego. To wielkie wyzwanie teologii w porównaniu z „innymi naukami” wyraża się w tym, że teologia polega na słusznej koordynacji rozumu z wiarą. W tej współpracy chodzi o obfity plon, którego skarbem musi być teologia zdolna do konfrontacji z wy-

zwaniami obecnego czasu, wychodząc od Biblii, Tradycji i Magisterium Kościoła.

Kolejny artykuł również tego samego autora traktuje o rozważaniach Benedykta XVI nad kryzysem wiary, zawartych w jednej z jego ostatnich książek *Luce del mondo. Il Papa, la Chiesa e i segni del tempo* (2010). Świat odrzucający Boga jako jedyną wartość absolutną, umieszcza Go w sferze opcjonalnych i indywidualnych praktyk religijnych, które zostały tragicznie strącone w otchłań bezsensu. Światowe wartości, odarte z odniesienia do jedynej, absolutnej Wartości, tracą swoje autentyczne znaczenie i stają się niejako idolami, moralnymi pułapkami, które zabijają ludzką godność. To jest wielkie wyzwanie, które ogarnięta kryzysem współczesność narzuca wierzącemu. Wartości światowe (bo takie przecież istnieją) bezpodstawnie absolutyzowane pozostawiają nas bez zbawienia i bez nadziei. Ale możliwy jest także odwrotny proces: światowe wartości zdobywają coraz większe pole wzrostu i rozwoju w świecie zdolnym do uznania własnych ograniczeń w posłuszeństwie Bogu, które odkrywa przed człowiekiem prawdziwe oblicze świata i jego samego, i które wskazuje na absolutną prawdę o Nim samym i o człowieku.

Zamieszczamy artykuł ks. Feliksa Marii Aroceny, który wypowiada się o liturgii i postmodernizmie w obliczu 50. rocznicy Soboru Watykańskiego II. Uprawianie teologii „wiary celebrowanej” oznacza zharmonizowanie symbolu i rozumu, prawdy i piękna, teologii i modlitwy. Zbliżająca się 50. rocznica Soboru Watykańskiego II jest okazją do nowej refleksji nad liturgią jako źródłowym działaniem symbolicznym. A także jest chwilą stosowną do konfrontacji, do rozmowy przy okrągłym stole kultury postmodernistycznej z teologią liturgiczną.

Z eklezjologii proponujemy artykuł ks. Piotra Roszak, który pisze nt. biskupa i jego troski o Kościół zawartej w myśli św. Tomasza z Akwinu. Tomaszowe przemyślenia dotyczące zadań i misji biskupa, jego urzędu we wspólnocie Kościoła nie straciły nic na aktualności i mogą być źródłem nowych inspiracji i refleksji oraz posłużyć jako pomoc w rozumieniu współczesnej postęgi biskupiej.

Z tematyki filozoficznej polecamy artykuł ks. Tomasza Dutkiewicza, który mówi o relacjach między kazuistyką a moralnym relatywizmem i o służebnej roli metafizyki wobec teologii moralnej. Korzystanie ze szczególnego wsparcia, jakiego udziela „służebnica mądrości”, chroni teologię moralną od relatywizmu, wyrażającego się w przekonaniu, że jedynie indywidualne ludzkie sumienie rozstrzygać może w poszczególnych przypadkach o tym, co jest dobre, a co złe.

Odsyłamy do artykułu ks. Waldemara Szczerbińskiego, który wyowiada się nt. antropologicznych aspektów rekonstrukcjonizmu żydowskiego.

Z problematyki katechetycznej polecamy artykuł ks. Wojciecha Cichosza, ks. Krzysztofa Gidzińskiego nt. pedagogiczno-katechetycznych możliwości zastosowania teorii powstania życia Hoimara von Ditfurtha. Dokonane przez autorów analizy wskazują, że koncepcje przyrodnicze i teologiczne nie tylko nie pozostają ze sobą w sprzeczności, ale można je w pewien sposób zharmonizować i skorelować. Rodzący się w ten sposób dialog pomiędzy nauką i religią okazuje się nie tylko możliwy i ważny, ale także potrzebny.

Proponujemy artykuł Józefa Niesyto OMI, prezentujący ewolucje instytucji małżeństwa w Kościele katolickim od początku do późnego średniowiecza.

Z aktualnej problematyki moralnej zamieszczamy artykuł ks. Juliana Głowackiego o eutanazji, która wymyka się już spod kontroli wielu środowisk (nie tylko medycznych). Zagadnienie to wymaga pogłębionego studium naukowego i zmusza do dyskusji z tymi, którzy pod płaszczykiem miłości i litości dopuszczają się zabójstwa, całkowicie zaprzeczając głoszonym przez siebie wartościom.

Na zakończenie niniejszego tomu zamieszczamy artykuł ks. Wojciecha Frątczaka z zakresu historii Kościoła, który pisze o duchowieństwie dekanatu tureckiego w świetle zarządzenia bpa Aleksandra Bereśniewicza z 6 marca 1884 r.

Zachęcamy także do lektury działu sprawozdań, informacji i recenzji.

Ks. Krzysztof Konecki